Kuntaliitto
Kommunförbundet

LAUSUNTO

Vilkuna Johanna

26.10.2017

Liikenne- ja viestintävaliokunta, kuuleminen 27.10.2017

Hallituksen esitys joukkoliikennelain 12§:n muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Kuntaliitto lausuu tässä yhteydessä lakimuutospakettiin sisältyvästä liikenteen palveluista annetun lain III osan 2 luvun 2 §:n muuttamisesta. Kuntaliitto ei ole saanut tietoa em. muutoksesta ennen valtioneuvoston esityksen antamista.

Liikennepalveluita koskevaa lainsäädäntöä ollaan uudistamassa vaiheittain ilman, että yksittäisten muutosten vaikutuksia kokonaisuutena olisi arvioitu esimerkiksi kaupunkijoukkoliikenteen järjestämisen kannalta. Kuntaliitto kannattaa uusien liikennepalveluiden ja liiketoimintamallien edistämistä mutta huomauttaa, että myös näiden perusrunkona olevan kaupunkijoukkoliikenteen laadusta ja taloudellisesta pohjasta tulee kantaa huolta. Kasvavilla kaupunkiseuduilla tiivistämistä ja eheyttämistä tukeva joukkoliikenne on keskeisessä roolissa maankäytön ja asumisen sekä liikkumisen sujuvuuden ja ympäristötavoitteiden kannalta.

Hallituksen esitys liikenteen palveluista annetun lain III osan 2 luvun 2 §:n muuttamisesta on epäselvä ja itsessään ristiriitainen.

Liikenteen palveluista annetun lain III osan 2 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan tie- ja raideliikenteen henkilökuljetuspalvelun tarjoajan, välityspalvelun tarjoajan tai näiden puolesta lippu- ja maksujärjestelmästä vastaavan toimijan on avattava liikkumispalvelun tarjoajille ja yhdistämispalvelun tarjoajille pääsy lippu- ja maksujärjestelmänsä myyntirajapintaan, jonka kautta voi 1) hankkia vähintään perushintaisen kertamatkaan oikeuttavan lipputuotteen tai 2) varata yksittäisen matkan tai kuljetuksen, jonka täsmällinen hinta ei ole tiedossa palvelun alkaessa tai joka muusta syystä sovitaan maksettavaksi palvelun päättymisen jälkeen.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan lisättäväksi 1 momenttiin johdantolauseeseen sanat ”ilman käyttöä rajoittavia ehtoja”. Kuntaliitto toteaa, että tätä lisäystä ei tule tehdä, sillä kuten hallituksen esityksen perusteluissakin todetaan, rajapinnan käyttämiseen liittyy tietoturvaan, kirjautumiseen ja tunnistautumiseen liittyviä ehtoja tai kriteereitä. Tämän lisäksi myyntirajapinnan avaaminen edellyttää jälleenmyyntisopimusta, jossa sovitaan kaupallisista ehdoista kuten siitä, miten ostaja maksaa saatavat myyjälle ja muista mahdollisia myynnin ehdoista. Liikennepalvelulaissa tuleekin jatkossakin huomioida, että myyntirajapinnan ja tietorajapinnan avaamisen edellytykset eroavat toisistaan.

Momentin perusteluissa todetaan lisäksi, että: ”*Kyse on siis rajapinnan käyttöön mahdollisesti liittyvistä käyttöehdoista ja muista vastaavista seikoista, ei tavanomaisista sopimusehdoista, joiden nojalla avaamisvelvoitteen kohteena oleva toimija voisi esimerkiksi rajoittaa jälleenmyyntiä tai asettaa vaatimuksia rajapinnan kautta lippuja välittävän toimijan liiketoimintamallille tai sovelluksille*”. Tätä perustelua ei voi pitää asiaankuuluvana, sillä se menee ohi sen, mitä liikenteen palveluista annetun lain III osan 2 luvun 2 § koskee eli velvollisuutta tarjota kertamatkaan oikeuttava lipputuote myyntirajapinnassa.

Lopuksi Kuntaliitto ehdottaa, että käynnistettäisiin laaja-alainen vaikutusten arviointityö liikennepalvelulain eri vaiheiden yhteisvaikutuksista kuntien ja niiden viranomaisten tehtäviin ja kustannuksiin. Työn yhteydessä tulisi arvioida lakimuutosten ja uusien velvoitteiden hyötyjen ja kustannusten kohdentumista kuntakenttään alueellisesti.

SUOMEN KUNTALIITTO

Johanna Vilkuna

Liikenneasiantuntija

www.kunnat.net
www.kommunerna.net

Suomen Kuntaliitto
Toinen linja 14,00530 Helsinki
PL 200, 00101 Helsinki
Puh. 09 7711,faksi 09 771 2291
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
Andra linjen 14,00530 Helsingfors
PB 200, 00101 Helsingfors
Tfn 09 7711, fax 09 771 2291
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi